

The background of the cover is an aerial photograph of a rugged, mountainous landscape. The terrain is dark and textured, with a prominent red dotted line tracing a path across the middle of the image. The sky is a deep blue, and the overall tone is dark and atmospheric.

De nazaten van Atla Inca

Ewout Storm van Leeuwen

Roman

Volgens legenden van Surinaamse Indianen komen zij uit het westen en zijn de nazaten van Inca stammen. Dit heeft de auteur geïnspireerd om de aangenomen broers van Pijljongen – Quetzl de pijlverstomde – Trio en Arowak te noemen en hun zusje Caribi, naar de drie grootste Indianenvolken in Suriname. De stam onderneemt onder leiding van Atla Inca een – op Maya stenen tafelen voorspelde – tocht naar waar de zon opkomt. Daar, aan een rivier waar de adem van de zee nog voelbaar is, dienen zij een Mond van de Aarde te openen, die vrede zal brengen. Mits de zusjes van Pijljongen – een zeldzame tweeling – niet geofferd worden om de Mond gesloten te houden. Opgejaagd door Slachters, gedemoniseerde berserk tempelwachters, verliezen zij alles. Ook hun angst. Deze legendarische tocht vond duizend jaar geleden plaats naar een plek die op de huidige plantage Onoribo, aan de Para rivier in Suriname, zou liggen. Dit is het tweede deel van een drieluik met ‘Het goud van Onoribo’, verschenen in 2015.

Uitgeverij Magister
NUR 301 (roman)

De nazaten van Atla Inca

Ewout Storm van Leeuwen

Roman

Ewout Storm van Leeuwen, *De nazaten van Atla Inca*
Copyright © 2018 Ewout Storm van Leeuwen & Uitgeverij Magister
Omslag en opmaak: Ewout Storm van Leeuwen
Tweede deel van drieluik met *Het goud van Onoribo* (2015)
Kaart op de omslag: Google Earth.
Foto Indiaanse meisjes: onbekend.
Op de achtergrond: Kankantri van Onoribo (eigen foto).
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.
magisteruitgeverij@gmail.com
www.magisteruitgeverij.nl (webwinkel)

NUR 301 (Roman)
ISBN 978.90.72475.60.2 (papieren uitgave)
ISBN 978.90.72475.62.6 (e-boek)

Van dezelfde auteur:

Elfenwoud: mensenkinderen en natuurwezens op de bres voor de redding van een magisch woud, 14+ (2009):

1. *Diana's boom*
2. *Het elfje Dia*
3. *Het woud vecht terug*
4. *Engelen en demonen*
5. *De elementen grijpen in*

Het Versluisde Land, een nieuwe samenleving in een door oorlog verscheurde wereld. Mensen, dolfijnen en het Zeemeisje Alante brengen vrede en voorspoed terug.

2010:

- 1 *Vlucht met het mysteriekind*
- 2 *Ontsnapping naar Ajudya*
- 3 *Terug naar de delta*

2011:

4. *Achter de Sluier*
5. *De Zee van Alante*
6. *De nood van Doran*
7. *De Proeftuinen van Ajudya*
8. *De reis van de Yuli-2*

Vervangen in 2017 door de trilogie *Het Verscholen Rijk*

I *Onvermoede vermogens* (oud deel 1, 2, 3, uitgebreid)

II *Ontketende visioenen* (oud deel 4, 5, 6, uitgebreid)

III *Ontplooide werkelijkheid* (oud deel 7 en 8, uitgebreid met een nieuw einde)

2212... *Geen mens meer* (2011) Toekomstroman

Vervangen in 2017 door *Hoe de muziek terugkwam op de Aarde*

Tussen Para en Paramaribo (2012) 'Oral history', uit het leven van Oma Wekker. Interviews, beschouwingen.

Het goud van Onoribo (2015), roman,
eerste deel van een drieluik met *De nazaten van Atla Inca* (2018) en
een derde historische roman.

De reis van Chéri (2017), novelle over een reis met een kat.

1. De laatste overlevende

‘Slachters! Sla..!’ Een pijl trof de jongen in zijn nek. Hij greep met beide handen de schacht die door zijn keel naar buiten stak, gleed uit in de glibberige klei en kwam tegen een struik tot stilstand. Bloed kwijlde uit zijn mond, waar het werd weggespoeld door de regen. Zijn benen bewogen nog, alsof hij door wilde rennen, tot ook dat ophield.

Geluidloos, zachtjes grinnikend, snelden beschilderde krijgers door het dorp. Ze spietsten de bewoners met bijna achteloze gebaren aan hun staken. Gillend vluchtten vrouwen en kinderen het woud in. Daar stonden andere krijgers met hun spiesen klaar. Mannen vochten voor hun leven, maar tegen de gedemoniseerde Slachters legden ze het stuk voor stuk af. Vuur laaide op. Doden en gewonden werden doorstoken, in stukken gehakt en in de brandende hutten geslingerd.

Het vuur smeulde nog toen enkele aaseters verschenen, aangetrokken door de geur van gebraden vlees. Tegelijk met de komst van de eerste viervoeters landden er gieren. Ze hipten onbeholpen naar de lijken en begonnen er stukken uit te scheuren.

Een boshond snuffelde aan de neergeschoten jongen en sprong geschrokken opzij toen hij bewoog.

De jongen krabbelde overeind, rilde en trok verward aan de pijl. Hij kromp ineen; de wond begon opnieuw te bloeden.

Op zijn knieën staarde hij naar de rokende kringen waar hutten hadden gestaan, naar verbrande hompen, waar gieren en jakhalzen aan vraten. Sommige doden waren nog te herkennen. Met een schok kwam hij tot zichzelf toen zijn oog viel op het lijk van een oude man zonder hoofd: zijn grootvader en leermeester. Hij had de karakteristieke besneden stok nog in de vuisten geklemd. Had zelfs de meesterjager de Slachters niet voelen aankomen? Hadden ze zulke sterke geesten dat ze de meesterjager konden verblinden?

Hij kwam in beweging. Er stond naast de rokende as van een hut een ongeschonden waterkruik; dorst schroeide in zijn keel. De pijl had zijn slokdarm net gemist, hij kon nog drinken.

Spasmen deden zijn lichaam schokken. Hij hoestte bloedig slijm op. Ondanks de pijn kon hij er niet mee ophouden totdat hij al het bloed uit zijn longen had opgeroeheld.

Rond en in de ring van as waar zijn familie had gewoond lagen verder geen lijken. Met een sprankje hoop strompelde hij naar de rand van het woud. Misschien waren ze ontkomen.

Te bevangen door pijn om iets anders te voelen, noteerde zijn brein dat zijn vluchtende verwanten in een hinderlaag waren gelopen en gedood met houten spiesen en knuppels. Sommige lijken waren onthoofd. Zijn vader was met spiesen aan de grond genageld. Hij was strijdend gestorven. De jongen bekeek de door hem gedode Slachter zoals hij een prooi in het woud zou onderzoeken. Zijn gevoel was gekrompen tot een pijnlijk koud punt in zijn borst. In hem groeide het besef groot en massief dat hij scherp moest kijken en onthouden, om alles te kunnen vertellen aan andere stammen, als hij zo lang in leven wist te blijven.

Het beschilderde gezicht van de Slachter was vertrokken in een wilde grijns, die op zijn gelaat was bestorven. De jongen herkende zijn vaders ceremoniële dolk, die tot het heft in een oog stak. Het andere oog was wijd open en de pupil was helemaal zwart. De jongen wist wat dat betekende. Zijn vader was de sjamaan geweest en keek op dezelfde manier als hij zijn geheime middelen nam om met de geestenwereld te kunnen praten.

De jongen stond lange tijd naar zijn vader te staren.

Traag en pijnlijk drong het besef door dat alles voor niets was geweest. De panische vlucht vanuit hun voorouderlijke dorp aan de rivier, de ceremonies, de boodschappers die het woud hadden doorkruist. Zijn stam was dood. Hun taak zou nooit volbracht worden, de taak waar ze hun levens aan hadden gewijd, generaties lang.

Hij legde het ongeschonden hoofd van zijn vader op zijn schoot en streelde het. Iets wat hij bij diens leven niet gedurfd zou hebben. De koele man die hen had geleid zolang hij zich herinneren kon, met zijn onuitputtelijke kennis van de geestenwereld, was weliswaar zijn vader, maar niet de man in wiens sporen hij was getreden. Was hij wel zijn zoon? Zo anders, zo zwak, waar zijn vader zo sterk was.

Hij moest iets doen. De sjamaan was dood, hij was de zoon en de enige die de traditie voort kon zetten.

Hij grabbelde in de buidel die aan de gordel van zijn vader hing. Zijn vingers vonden de gedroogde paddestoelen die zijn vader gebruikte. Hij kauwde met moeite op een paar stukjes, het slikken deed vreselijke pijn.

Hij kende het visioen van zijn vader. Nu was het tijd dat hij het zelf opriep. Zijn hoofd begon te groeien. Verbaasd volgde hij wat er met hem gebeurde. Zijn hoofd dijde uit, zonder pijn door zijn keel, zonder pijn, zonder geluid. Zijn vader nam hem bij de hand en liet het verre land zien aan een onafzienbaar water. De zee, die twee keer per etmaal rijst als hij adem haalt en twee keer daalt als hij uitademt.

Er was in dat land een Mond, waarmee de Aarde zou spreken, als de mensen hem zouden weten te openen. Er was een ceremonie voor nodig, die over een tiental manen gehouden moest worden. Als ze dat korte moment misten, zouden de mensen duizend zonnejaren moeten wachten voor er een nieuwe gelegenheid kwam.

Ze stonden samen op een bergtop en keken naar de opgaande zon aan de kim. Ze draaiden zich om en zagen de zon naar de einder zinken. In het laagland was de glinsterende slang te zien van de rivier, waar ze gewoond hadden. Deze berg moest hij beklimmen als hij naar de bron van de rivier was gereisd. Over de bergen, in de richting van de opgaande zon, lag het land aan de zee.

Hij legde zijn vader terug en trok met een ruk de dolk uit het hoofd van de dode slachter. De overvallers hadden de eenvoudige ijzeren dolk zeker te min gevonden om mee te nemen. Hij ging staan.

Ze zijn altijd en uitsluitend op goud uit en op jonge meisjes voor hun wrede rituelen,' hoorde hij zijn vaders stem. *Toen de stam nog bij de tempel woonde, vele generaties terug, werden elk jaar jonge meisjes opgeëist door de priesters van de tempel. Ze werden geslacht en opgegeten, zodat de priesters in de geestenwereld konden reizen en hun voorspellingen doen. Zij hebben hun tempelwachters tot Slachters gemaakt. Met geheime rituelen en magische rook hebben zij onoverwinnelijke demonen aan hun ikeke vast gemaakt. De andere stammen zijn toen gelucht, net als onze stam.*

U kunt toch reizen zonder offers?

Niet overal, en niet in de tijd. Ik kan geen voorspellingen doen.

Moeten ze daarom...offeren?

Hun macht berustte in de oude dagen op hun vaardigheid de regens te voorspellen, zodat het land klaar was en ingezaaid als de regen kwam. Als er te vroeg was gezaaid gingen

de kiemen dood. Als het ging regenen kon het land niet meer bewerkt worden.

Ik begrijp het niet. Wij kunnen toch altijd op onze akkers werken en zaaien? Het regent toch bijna elke dag?

Niet in het land waar wij vandaan komen. Ga nu. Vragen kan je later stellen, aan anderen, aan levenden en aan doden die je op je pad zult ontmoeten.

Met de dolk in zijn hand zocht hij verder naar zijn familie. Hij vond de vrouw van zijn vader, voorover gevallen in de spies die haar had doorboord. Het deed hem weinig. Ergens knaagde een schuldgevoel, maar de nieuwe vrouw van zijn vader was altijd een vreemde voor hem gebleven. Hij vond lichaamsdelen van haar zoontje rond diens afgehouden hoofd. Ook dat deed hem weinig. Van zijn zusjes, een tweeling, vond hij geen spoor, hoe hij ook zocht.

Hij hijgde toen het tot hem doordrong: ze waren gevangen genomen! Daarom had zijn vader hem net verteld wat de priesters deden om hun macht te bestendigen.

Door zijn strakke pantser drongen tranen zich naar buiten. Hij hilde krampachtig om zijn zusjes. Hen stond het ergste nog te wachten. Zijn verwanten waren allemaal gedood, in een oogwenk. Zij waren nu aan de andere kant, waar de voorouders voor hen zouden zorgen. Maar zijn zusjes... Een jachtig gevoel maakte zich van hem meester. Hij moest andere stammen in de buurt waarschuwen. Nee, hij moest eerst de sporen van de Slachters volgen om zijn zusjes te redden! Hij deed een paar stappen en stakte. Het leek of de Aarde zijn voeten vasthield.

Zijn vader doemde op in zijn koortsige waarneming. De verschijning wees de andere kant op.

Nee vader! Om mijn zusjes te vinden, jouw dochters, moet ik achter de Slachters aan! Zijn vader bleef onverbiddelijk in de richting van de opgaande zon wijzen. Daarheen had zijn stam zullen trekken. Daar lagen dorpen van verwante stammen. Daar zou hij misschien hulp kunnen krijgen. Want hij was nog maar een jongen. Hoe zou hij in zijn eentje zijn zusjes uit de klauwen van de Slachters kunnen bevrijden?

Hij begon te grienen. Hij telde eigenlijk teveel zonnejaren om zich nog een jongen te mogen noemen. Iets in hem wilde niet groeien. Hij zakte op zijn knieën en klauwde in de grond. Hij wist wel waarom zijn vader hem een

meisje met een piemel noemde. Alleen in het woud kon hij vrijuit dromen. Af en toe moest hij opletten als hij op roofdieren of giftige slangen stuitte, verder kon hij zijn gedachten laten gaan waar ze wilden. Niemand vroeg wat hij er gedaan had als hij na dagen zwerven thuis kwam. Lang niet alle wild dat hij ontmoette werd door hem bejaagd. Integendeel. Wel kwam hij altijd met vlees thuis.

Hij lag op de grond en durfde zijn ogen niet open te doen. Een halve dag tevoren liep hij nog in het bos te dromen en was de stam nog in leven. Hij wist wel dat de tijd niet teruggedraaid kon worden, toch zond hij een kinderlijke wens naar de goden dat alles weer bij het oude was als hij zijn ogen open deed.

Zijn oren kon hij echter niet sluiten voor de geluiden die de aaseters maakten, noch zijn neus.

Haastig pakte hij wat spullen en vluchtte het woud in.

2. De enige, maar niet alleen

Vanuit de bosrand hadden twee priemende ogen de bewegingen van de jongen opgenomen. Er was toch een overlevende. Hij was niet voor niets teruggekomen. De pijl door de hals van de jongen was de eerste die hij verschoten had. Het stak hem een beetje dat het schot niet dodelijk was geweest. Hij ging er prat op dat hij geen gif nodig had om een mens of dier te doden met een enkel schot. Hij kon zijn pijlen precies sturen.

Hij riep de herinnering op aan het moment dat hij zijn pijl liet vliegen. Maar natuurlijk: hij had de pijl de opdracht gegeven de jongen tot zwijgen te brengen. Daarom had de pijl alleen het strottenhoofd van de jongen doorboord. Daar gaat een mens niet aan dood.

Tevreden met de verklaring richtte hij zijn aandacht weer naar buiten. Dat deze jongen zijn schot had overleefd moest een betekenis hebben. Hij was hem niet opgevallen bij zijn eerdere bespiedingen van het dorp. Het enige dat hem onderscheidde van andere jongens was dat hij een broer was van de tweeling. Een woeste triomf laaide een kort moment in hem op bij het benoemen van de grootste buit in duizend jaar. De tweeling die zijn leven en macht zou verlengen en hem onoverwinnelijk zou maken op het moment van hun dood.

Hij kalmeerde en overwoog welke stappen hij kon nemen. Hij had geen pijlen meer en wilde zich niet laten zien. Er was altijd kans dat de jongen zou ontsnappen als hij hem met zijn dolk kwam doden. Dan zou zijn geheim gevaar lopen bekend te worden. Hij kreunde van ergernis toen zijn misvormde heup bij de gedachte alleen al aan hardlopen een felle steek liet voelen.

Hij zou de jongen volgen. Snel zou hij niet kunnen gaan met die pijl door zijn hals.

Hij knikte in een onwillekeurige waardering voor de jongen, toen die een zak water, enkele vruchten en wat cassavebrood in een geblakerde, maar bruikbare mand deed. In het voorbijgaan viste de jongen een stuk gebraden vlees uit een nasmeulend kookvuurtje, veegde er de as er af en wikkelde het in een blad. De jongen keek nog een keer om zich heen, naar de rokende puihopen, de vechtende boshonden en de gieren.

Met gebogen hoofd koos hij het pad dat naar de akkertjes leidde. Vandaar zou een smal jagerspad hem verder het woud in brengen.

De jongen had een slaapplek gevonden tussen twee zijtakken van een scheve boom, breed genoeg om veilig op te liggen. Hij kon echter nauwelijks slapen. De ene keer liepen er mieren over hem heen, dan weer schrok hij van het gebrul van een poema vlakbij en al die tijd schrijnde en klopte de wond. De paddestoelen waren allang uitgewerkt. De schacht van de pijl was te hard en te taai om af te breken, zodat hij zijn hoofd alleen op de zijkant kon laten rusten. Toen hij eindelijk sliep droomde hij van zijn zusjes en werd schreeuwend wakker. Geradbraakt liet hij zich bij het eerste grauwe licht van de dageraad uit de boom zakken, dronk wat en vervolgde zijn weg. Zijn hoofd gloeide. Hij had geen trek in eten, alleen een dorst die niet te lessen leek. Bij een kreek vulde hij zijn waterzak, vond een paar eetbare vruchten en waadde door het ondiepe water. Aan de andere kant begon het jachtterrein van de stam, waar hij de weg kende. In de richting van de opgaande zon zou volgens zijn leermeester een groot dorp met een tempel aan een rivier moeten liggen. Als hij die rivier wist te bereiken zou dat dorp ook te vinden zijn. Hij moest de mensen daar waarschuwen voor de Slachters en hulp vragen om zijn zusjes te bevrijden, bleef het voortdurend door zijn hoofd malen.

Rillend en bevend strompelde hij door het woud. Zijn intuïtie nam de leiding van zijn koortsige brein over, zodat hij ongeveer in de goede richting bleef gaan. Het beeld van zijn zusjes bleef hem kwellen. Hij meende hen om hulp te horen roepen. Verwilderd keek hij om zich heen, maar zag alleen maar de grijze geesten van zijn voorouders en van de dieren die hij gedood had.

Hij werd gestoken. Hij sloeg het insect dood. Zijn overlevingsinstinct maakte hem erop attent dat hij zich moest beschermen om niet ziek te worden. Hij vond een mazabaloboom, raapte een paar rottende vruchten op en opende ze met zijn dolk voor de zaden. Met behulp van de dolk en de slijpsteen die hij tussen de puinhopen had gevonden, perste hij er de bittere olie uit. Hij smeerde zich er helemaal mee in. Het hielp meteen. Er zwermde nog steeds insecten om hem heen, maar ze staken hem niet meer. Hij ging op een drafje verder om de verloren tijd in te halen.

Af en toe, als de paniek wat zakte, stopte hij om een slok water te drinken. Zijn keel was te dik en pijnlijk om voedsel door te kunnen slikken.

Tegen de avond zakte hij op het pad in elkaar. Hij lag te rillen en te zweeten, sloeg met zijn armen om zich heen. Hij voelde hoe de geesten zich rond hem verzamelden. Hij verlangde ernaar om door hen opgenomen te worden. Het kon niet. Hij wist het wel, maar het leven was zo zwaar, zo alleen. Hij huilde.

Na enige tijd krabbelde hij overeind en strompelde verder. De wond in zijn hals was een kloppende vuurbal, hij kon zelfs niet meer drinken. Hij begon te rennen toen hij zijn zusjes voor zich meende te zien. Hij kon hen niet roepen door de pijl die zijn stem had weggenomen. Hij struikelde en verloor hen uit het zicht. Het werd te donker om nog iets te zien. Te koortsig om het benul te hebben een veilige slaappleaats te zoeken, krulde hij zich op de grond in elkaar.

Op een splitsing van het pad stond zijn leermeester en wenkte. Opgelucht gaf hij een teken dat hij hem had gezien en draafde naar de meester-jager toe. Afgeleid door een slang op zijn pad hield hij in en fixeerde de slang met zijn blik. Het beest gleed – onder protest – de ondergroei in. Opgelucht wilde hij verder gaan, maar de splitsing was verdwenen. Dat zijn meester niet meer te zien was, verontrustte hem niet, hij zou verderop wel op hem wachten. Dat deed hij vaker, om hem te testen. Waarheen? Hij speurde de grond af naar sporen.

Hij werd wakker met zijn neus in de aarde. Zijn hoofd en nek klopten en zeurden, hij stierf van de dorst en alles jeukte. In ieder geval was hij niet in de geestenwereld verdwaald geraakt, dacht hij in een vlaag van helderheid. Hij kroop op handen en knieën verder, schuddend van de koorts. Het geluk was met hem: hij belandde vanzelf tussen de planten die zijn koorts konden laten zakken. Hij plukte wat bladeren en kauwde er lang op.

Hij viel in slaap.

De volgende dag bereikte hij een kreek, die hij pas gewaar werd toen hij erin struikelde. De pijl in zijn hals raakte een stronk en schoof naar achter. De felle pijn was ondraaglijk en hij verloor het bewustzijn. Dankzij diezelfde stronk verdrong hij niet, de pijl was in de schors vast geraakt, waardoor zijn hoofd boven water bleef.

Hij werd merkwaardig helder wakker. Hij beseftte dat hij in een kreek was gevallen, die hem waarschijnlijk naar de rivier zou leiden. Hij voelde dat de pijl was verschoven, waardoor zijn wond was gaan bloeden en begreep dat alle pus was weggespoeld.

Hij dronk van het koude water tot hij niet meer kon, werkte zich overeind en begon door de beek stroomafwaarts te lopen. Zijn mand had hij al die tijd in zijn hand geklemd gehouden.

Voorzichtig voelde hij aan de pijl. Hij wou dat hij er hem uit kon trekken. Hij durfde het niet vanwege de weerhaken aan de ijzeren punt.

De wond bloedde niet meer, hij kon weer slikken. Hij besloot een pauze in te lassen om wat fruit te eten. Het vlees bleek bedorven, met spijt gooide hij het weg. Was hij al zo lang onderweg?

Voor een omgevallen boom bleef hij staan. Welke kant moest hij op? Hij probeerde naar de oever te waden. Vergeefs, er was nergens vaste grond. De beek was opgegaan in een onafzienbaar moeras, zonder enige stroming in het water. Hij kon geen tekenen vinden welke kant op de rivier zich bevond. Voor hem uit?

Hij staarde versuft naar schitteringen op het water, waar een verdwaalde zonnestraal door het dichte bladerdak wist te dringen. Woorden van zijn leermeester klonken in zijn geest: *Volg niet het water en volg niet het land; volg de lijn waar ze elkaar ontmoeten.*

Hij kwam met een schok terug in het waakbewustzijn. De zonnestraal was verdwenen, maar de woorden klonken nog na. Hij besloot terug te gaan tot waar de beek nog tussen oevers stroomde.

Het was niet ver: hij stapte op het droge en ging daar verder. Zijn brein begon weer zelfstandig te werken: op deze wijze zou hij de rivier niet kunnen missen, al was het langs een omweg.

Ook deze keer bleek zijn leermeester gelijk te hebben: voor hem uit werd een lichte strook zichtbaar waar het dichte bladerdak was onderbroken.

Niet veel later kon hij de stam van een bijna horizontaal groeiende boom boven donker, langzaam stromend water oplopen.

De rivier was in werkelijkheid niet zo breed als hij in zijn fantasie had beleefd. Het was de eerste rivier die hij met bewuste ogen zag. De beelden die zijn leermeester bij hem had opgeroepen tijdens diens verhalen onder het lopen en bij een vuurtje 's avonds, klopten voor het grootste deel, al-

leen... anders.

Rivier. Levensader voor bewoners van het woud. De stam was weggegaan bij hun rivier omdat die ook de bringer was geworden van de dood. De Slachters waren in de nacht gekomen met hun lange kano's. Slechts een klein deel van de stam had weten te ontsnappen en was diep het woud ingetrokken om er een nieuw dorp te vestigen. Vergeefs. De Slachters hadden hen toch weten te vinden.

Hij besloot in de overhangende boom te wachten tot hij een teken kreeg naar welke kant hij de rivier moest volgen. Als vanzelf kwamen zijn lichaam en geest in de oplettende trance van de jager die in hinderlaag ligt. De hele, hete dag vertoonde zich geen mens op de rivier. Aan het rustige gedrag van vogels en apen was op te maken dat er ook geen mensen op de oevers langstrokken.

Tegen dat de schemering intrad werd hij extra oplettend. Hij had tevoren zijn ogen gesloten gehouden om zijn nachtzicht niet te bederven.

Hij verstrakte. Nauwelijks afstekend tegen het water, dat het laatste licht uit de hemel weerkaatste, kwamen twee kano's langs, beide met een donkere bult in het midden. De jongen rook dat het wilde varkens waren, jachtbuit. De kano's werden stroomopwaarts, gepeddeld, dan zou daar een dorp moeten zijn. Gerustgesteld liet hij de oppervlakkige slaap toe waar zijn leermeester hem in geoefend had. Zijn lichaam en geest konden rusten, terwijl zijn oren en voorouders de wacht hielden.

Nog voor het eerste licht richtte hij zich op. Zijn lijf was stijf en beurs, de pijn in zijn hals was tot een draaglijk kloppen en schrijnen gezakt. Voorzichtig, om de lange schacht die achter uit zijn nek stak nergens tegen te stoten, kroop hij naar de oever, waakzaam voor slangen, spinnen en ander ongedierte. In een rottende stronk trof hij vette larven aan, die hij er gretig uitpeuterde en opat. Dat was een krachtiger voeding dan het fruit, waarmee hij het tot nu toe had moeten doen.

Met behulp van zijn vaders dolk had hij snel drie nog drijvende boomstronken met klimplanten aan elkaar gebonden. Hij ging er op liggen, veilig genoeg voor roofvissen, alleen niet voor alligators. Hij zou goed moeten blijven uitkijken. Met een peddel van gevlochten palmladeren bewoog hij het vlot voort door het bijna stilstaande water vlak langs de

oever. Daar was weliswaar meer gevaar om een alligator, slang of poema tegen te komen, maar hij bleef praktisch onzichtbaar voor mensenogen. Hij was daar bevreesder voor. Met roofdieren kon hij enigszins omgaan, hij was bedreven genoeg als jager om ze op tijd te zien. Mensen betekenden daarentegen gevaar, misschien wel de dood. Zeker nu hij niet meer tot een levende stam behoorde.

Bij die gedachte werd hij overvallen door een diepe verlatenheid. Hij klemde zich vast aan het onhandige vlot en jankte. Er was niemand meer over van zijn verwanten. Zijn vader was de enige die een overvaller had weten neer te steken voor hij zelf gespietst werd. In zijn geest maakte het beeld van zijn dode vader plaats voor dat van zijn zusjes, hand in hand voor hem uit rennend. Hij hief zijn betraande hoofd op. Misschien leefden ze nog. Hij zou hen nog kunnen bevrijden voor ze geofferd werden.

Even hield de hoop hem overeind, tot die verschaalde. Hij had het spoor van de Slachters moeten volgen om bij zijn zusjes te komen. Trouwens, hoe kon hij, een jongen nog, het in zijn eentje tegen zulke woeste vechters opnemen?

Een alligator zwom traag uit de weg. Met nietsziende ogen dreef de jongen erlangs. Vaag drong tot hem door dat het dier plaats maakte voor zijn wanhoop. Hij rilde. Als roofdieren je uit de weg gingen, waren de geesten heel dichtbij. Wilde hij op die manier overgaan naar zijn voorouders? Hij, de enige overlevende, met lege handen, zonder zelfs een poging gedaan te hebben zijn stam te wreken, zijn zusjes te redden en andere stammen te waarschuwen?

Schaamte. Zijn ikke nam het waar en keurde het af. Daar kwam hij niet verder mee. Ook opwellende wraakgedachten werden als niet toereikend afgedaan. Wat hem dan wel te doen stond was ook zijn ikke niet duidelijk. Hij zou in ieder geval kunnen beginnen om de dorpen langs deze rivier te waarschuwen. Dit was niet de rivier waar zijn stam vandaan was gekomen. Dit was een andere. De Slachters waren hier misschien nog niet geweest. Lichaam en geest voegden zich weer samen bij deze heldere gedachte. Er was een doel, waarvoor het de moeite waard was te blijven leven. Misschien zouden anderen het visioen van zijn vader kunnen volvoeren.

Hij nam zijn pagaai weer op en scharrelde verder langs de oever. Het dorp van de jagers die hij gisteravond langs had zien komen kon niet ver zijn.

Geen enkele jager zou in het volledige duister nog op de rivier willen zijn. De twee kano's die hij langs had zien komen, beladen met buit, waren vast al dicht bij huis geweest.

In een bocht kwam hij verward te zitten in de kruin van een in het water omgevallen boom. Een kolk in de stroom drukte zijn vlot vast in een dichte warboel van takken en stronken, die al eerder in de fuik waren gedreven. Er was geen kijk op dat hij het vrij zou kunnen maken. Hij moest wat anders verzinnen. Zwemmen durfde hij niet, er lagen vast roofvissen en alligators op de loer. Hij zou over de takken naar de oever kunnen kruipen. Hij deed een halfslachtige poging, maar gaf het al snel op. Trouwens, hij had niets op de oever te zoeken. Hij moest op het water blijven. Moedeloos liet hij zijn hoofd hangen. Hij was slap van de honger en de wond in zijn hals stak en klopte. Met tranende ogen zocht hij de rivier af. Geen kano vertoonde zich, boven het woud langs de oevers was nergens rook van kookvuurtjes te bespeuren.

3. De Inca stad

Panisch vocht hij zich naar de oppervlakte. Hij was van zijn tak in het water gevallen. Zijn wond bloedde! Angst voor roofvissen gierde door hem heen, hij moest het water uit. Ze zouden hem levend opvreten als ze zijn bloed proefden. Hij zwom met de kracht van de paniek tegen de stroom in, zoveel mogelijk langs de oever.

In een bocht werd hij door de stroom gegrepen en naar de tegenoverliggende oever gevoerd. Donkere vormen herkende hij als kano's op een strandje. Opgelucht kroop hij op handen en voeten uit het water, liet zich op het grove zand zakken en trad de vergetelheid binnen.

Instinctief hield hij zich slapend toen hij een aanwezigheid vlakbij zijn hoofd voelde. Had verschuivend zand hem gewekt? Hij kon door zijn oogleden waarnemen dat het licht begon te worden. Hij was bang en toch ook niet. Zijn ikke bekeek de vrees die in hem woelde. Het was de vrees van een banneling in het domein van een andere stam. Zou hij onthaald worden of gedood? Tegelijk was er vertrouwen. De rivier had hem naar dit dorp gebracht, veilig en ongedeerd. De rivier kende de bewoners, hield van hen.

Hij opende zijn ogen. Hij lag met zijn wang op het zand en zag eerst alleen voeten. Een kalebas met in stukken gesneden vruchten werd voor zijn neus neergezet. De spanning verliet zijn lijf in de vorm van tranen en enkele reutelende winden.

Hij was te slap om overeind te kunnen komen. Handen onder zijn oksels hielpen hem. De voorkant van zijn lichaam en gezicht zaten vol met zand. Er stonden vrouwen, mannen en kinderen in helder gekleurde gewaden om hem heen. Een jongen kwam dichterbij en veegde met zijn handen voorzichtig het zand van hem af. Een andere jongen ging naast hem zitten, pakte de kalebas met vruchten en stopte stukken in zijn mond. Hij zoog het sappige fruit naar binnen en slikte moeizaam. De dorpeelingen keken ernstig toe; niemand bewoog of zei iets. Hij bekeek hun gekleurde tunieken, versierd met figuren en opgenaaide voorwerpjes.

Sommigen hadden versieringen op hun hoofd en in hun haar.

Hij voelde zich naakt en armoedig. Zijn enige kledingstuk was een van leer gevlochten gordel met een lapje leer om zijn geslachtsdeel te beschermen. De dolk drukte geruststellend in zijn zij.

De jongen die hem ondersteunde vroeg iets. De taal klonk hem bekend in de oren, al verstond hij de woorden niet. Hij begreep de vraag en deed pogingen om op te staan. Met hulp van de jongen lukte het; beverig strekte hij zich en keek timide om zich heen. Langs de waterkant was een kleine onderbreking in het woud. Er stonden enkele hutten van hout en vlechtwerk. Verder van de rivier af week het dichte woud uiteen rond een wijde open plek, waar een immens dorp omheen gebouwd was. In de gauwigheid ontwaarde hij hoge daken van hutten, zo groot als hij zich niet had kunnen voorstellen.

De menigte omstanders dunde geleidelijk uit. Sommige dorpelingen liepen naar de huizen, anderen, jagers waarschijnlijk, schoven kano's het water in en peddelden weg. Tot zijn verbazing stonden enkele meisjes bij een grote kano te wachten, gewapend met spiesen en bogen. In zijn stam zou dat ondenkbaar zijn geweest. Hij sloeg zijn ogen neer. Zijn stam bestond niet meer, hij zou moeten wennen aan nieuwe gewoonten en een nieuwe taal.

Een meisje kwam aanrennen, soepel als een poema. Ze was slechts gekleed in een kort rokje, de gevlochten band van een koker met jachtboog en pijlen liep schuin tussen haar spitse borsten door. In haar hand droeg ze enkele spiesen en in haar gordel een lang mes.

Ze remde abrupt toen ze hem gewaar werd en keek verwonderd naar de pijl die uit zijn hals stak.

'Wie ben jij?' Hij verstond haar bitse vraag.

De jongens die hem ondersteunden zeiden iets. Ze noemden haar Caribi, begreep hij. Haar ogen namen hem onderzoekend op. Hij werd week in zijn benen onder haar blik. Ze was het mooiste meisje dat hij ooit had gezien. Ze lachte en rende naar de wachtende meisjes toe.

De jongen die hem ondersteunde wees op de pijl in zijn hals en zei iets tegen de andere, die hem gevoerd had. Ze gingen aan weerskanten staan en sloegen hun armen om hem heen. Hij begreep dat ze hem naar een genezer of genezeres wilden brengen.

Het was prettig om zo ondersteund te worden. Niet alleen omdat zijn benen zwak waren, ook omdat hij zich door de jongens beschermd voelde

tegen de blikken van de dorpingen. In zijn dorp had hij in aanzien gestaan omdat hij de beste leerling-jager was. De meisjes hadden tegen hem opgezien en... de herinnering aan zijn zusjes vlijmde door hem heen. Hij had het al een tijd uit zijn bewustzijn weten te weren, nu brak het onhoudbaar door. Een rauw geluid kwam uit zijn doorboorde keel, tranen spoten uit zijn ogen. Geschrokken hielden zijn metgezellen hem op de been.

Met alle macht weerde zijn geest de herinnering aan zijn zusjes uit zijn bewustzijn. Later, later! dreunde het door hem heen.

Er bleef een leeg, slap gevoel over.

De ernstige jongens leidden hem naar een hut die hoog boven een omheind erf uitstak. Ze zetten hem onder het balkon van de verdieping erboven neer op een kunstig bewerkte boomstam en gaven een kruik met water aan. Hij dronk gulzig enkele bekers leeg. Zijn keel schrijnde van de brul die uit hem gewrongen was, hij voelde bloed lopen en hoestte het omhoog.

Zonder dat hij hem had zien naderen legde iemand een hand op zijn schouder. Hij keek verrast om. *De sjamaan!* ging het door hem heen.

Zijn bewustzijn breidde zich uit, hij rook kruiden die in het huis te drogen hingen, rook van een smeulend vuurtje, dierenvet, iets scherps dat hij niet thuis kon brengen.

Buiten klonken opeens luide kreten. De jongens maakten ruzie! Om hem? Geschrokken stond hij op, een hand hield hem tegen, felle pijn schoot door zijn hals.

De oude man hield hem tegen zich aangedrukt en toonde glimlachend de gebroken stukken van de pijl.

Vol ontzag keek de jongen in de oude ogen. Hij begreep: de ruzie was gespeeld om hem af te leiden, zodat de sjamaan de pijlpunt met de weerhaken had kunnen afbreken om het achtereind uit zijn nek te kunnen trekken, iets wat hij zelf niet had gedurfd. Hij hoestte bloed op.

De jongens kwamen breed grijnzend binnen en maakten zo te horen grappen met de oude man. Opgelucht bevoelde hij zijn nek. De wond bloedde nog wel een beetje, de druk was er af. Hij wees op zijn keel en keek de sjamaan aan.

Die schudde langzaam zijn hoofd en spreidde zijn handen in een definitief gebaar.

De jongen liet zijn hoofd hangen. Hij zou niet meer kunnen spreken. Dat had hij zelf ook al gedacht. De zorgzaamheid van de sjamaan had hem toch nog een sprankje hoop gegeven.

De twee jongens kwamen schuchter naderbij. In hun ogen las hij dat ze het rot vonden dat hij zijn stem verloren had en dat ze hem met alles wilden helpen. Er schoten nieuwe tranen in zijn ogen: deze jongens kenden hem niet eens en boden desondanks hun vriendschap aan.

Ze legden zijn armen om hun schouders en hij liet zich meenemen naar een groot, mooi gebouwd huis verder in het dorp. Het stond op steenstapels en was van recht gekapte balken gebouwd, waartussen vlechtwerk was aangebracht in patronen die hij niet kende. Hij liet zich het voorbalkon ophelpen. Er kwam een vrouw door de voorhang met een kruik in haar hand. Ze droeg een lange, bont versierde tuniek van geweven draden. Ze stond zo dichtbij dat hij kon zien dat het patroon heel anders was dan het vlechtwerk van de huizen.

Hij dronk; het was geen water maar zoet sap, met kruiden erin die hij niet herkende. Het slikken deed nog pijn. De jongens zagen dat hij niet meer op zijn benen kon staan en hielpen hem in een hangmat. Hij sliep al bijna toen er een dunne, zachte doek over hem heen werd gelegd en een koele hand insectenwerende olie op zijn gezicht, armen en voeten smeerde.

Hij werd wakker met een enorme honger. Duizelig van de diepe slaap en het dagenlange vasten liet hij zich voorzichtig uit de hangmat zakken. Het was net licht aan het worden, hier en daar liepen mensen. De geuren van houtrook en heet vet deden zijn maag rammelen.

Het leek wel of zijn rommelende maag de vrouw uit het huis had geroepen: ze kwam door de voorhang met een schotel, tot de rand gevuld met gebraden vlees en groenten.

Na de maaltijd werd hem gewezen waar hij zijn behoeften kon doen. Tot zijn verbazing was er een speciaal huisje voor, met een plank waar je op kon zitten en een houten emmer er onder. Hij was vrijwel leeg. Hij maakte zich schoon met water uit een kruik met een smalle hals, die daar kennelijk voor bedoeld was.

Terug bij het huis stond de sjamaan hem op te wachten. Hij werd vergezeld door een hoofdman en twee jonge mannen, te oordelen aan hun

tunieken en hoofdtooien ook nogal belangrijk. Ze droegen speren met ijzeren punten en ijzeren dolken in hun kunstig geweven gordels. Hij sloeg zijn ogen neer en liet onderdanig zijn hoofd hangen.

De sjamaan nam hem bij de arm. De jongen keek strak naar zijn voeten en volgde de druk van de hand op zijn arm. Hij gluurde vanuit zijn ooghoeken waar ze heen gingen. Ze liepen over een breed pad dieper het dorp in. De mensen op de balkons en de paden groetten de hoofdlieden beleefd en staarden vervolgens onverholen nieuwsgierig naar hem. Hoewel hij gewend was nooit kleding te gedragen, voelde hij zich tussen deze mooi geklede mensen naakt, alsof hij weer een dreumes was.

Het dorp strekte zich verder uit dan hij voor mogelijk had gehouden. Hij hield allang zijn ogen niet meer neergeslagen, er was teveel te zien. Een brede weg tussen rijen hoge huizen door liep recht op een palissade af. De weg ging aan de andere kant verder, onder een afdak door, waar enkele oude mannen en vrouwen stonden te wachten. Ze waren even mooi gekleed als de hoofdlieden, die met een ceremoniële groet werden verwelkomd. Hij sloeg zijn ogen weer neer, zijn hart klopte. Hij verwachtte niet dat deze mensen hem kwaad zouden doen, maar hij was desondanks zo benauwd om wat er misschien aan zat te komen, dat hij het liefste weg zou rennen. Maar hij moest doorzetten, zonder hulp waren zijn zusjes verloren. Misschien wisten ze hier ook van de Mond, ging het door hem heen. De sjamaan voelde zijn ongerustheid en gaf een kneepje in zijn schouder. De mensen voor hen weken uit elkaar en draaiden zich om teneinde in de stoet mee te lopen. De jongen vergat door te lopen. Zijn mond viel open.

In de omheinde ruimte verrees een heuvel, hoger dan het hoogste dak in dit wonderlijke dorp. Hij moest wel door mensen gemaakt zijn, want de heuvel was vierkant, had een trap in het midden en gebeeldhouwde stenen rondom. Opzij stond een hoog dak op van onder tot boven besneden palen.

Een zachte druk van de sjamaan bracht hem weer in beweging. De stoet ging naar binnen en vormde een kring.

De sjamaan begon te praten. Hoewel de jongen de woorden niet verstond, begreep hij dat de Ouden van dit dorp verontrust waren door zijn komst, met name door de pijl die door zijn hals had gezeten. De sjamaan liet hem zien, enkele ouderen bestudeerden de ijzeren punt met weerhaken en lieten hem daarna rond gaan.

Een groepje jongens en meisjes in kleurige kledij kwam binnen en deelde bekers met drank en schaaltes met noten en vruchten rond. De Ouden namen plaats op besneden houten banken; de sjamaan bleef met hem in het midden staan.

Hij dronk pas toen hij zag dat de Ouden zich het goed lieten smaken. Ondertussen zeiden ze af en toe iets tegen elkaar. Hun toon was gemoe-delijk, maar de jongen voelde dat er een diepere ernst onder verscholen werd gehouden.

De sjamaan ging voor hem staan en legde beide handen langs zijn slapen. Hij keek hem diep in de ogen. De jongen begreep dat hij zijn verhaal moest doen voor de Ouden.

Even laaide paniek in hem op, hoe zou hij ooit kunnen vertellen wat hij had meegemaakt. Hij kende de taal niet eens.

Niet met woorden, leek de sjamaan te zeggen. Je stem is voorgoed verloren, laat het maar zien. Doe net als toen je het meemaakte.

Hij knikte, dat kon hij wel.

Schuchter deed hij voor hoe hij naar het bos was gegaan om te jagen. Hij deed of hij een prooi besloep, zijn boog gespannen. Hij liet zien hoe hij geschrokken was toen hij op de vijandige krijgers was gestuit, hoe hij gerend had, tot de pijl hem gevloerd had. Hij bleef liggen waar hij zich had laten vallen en huilde, kokhalsde van het verdriet dat uit hem losbrak. Jankend kwam hij op zijn knieën, kroop in de rondte en liet in gebaren zien wat hij had gevonden toen hij bij was gekomen.

Zijn toehoorders zaten bewegingloos, hun lekkernijen vergeten naast hen. Hij probeerde de beelden zo nauwkeurig mogelijk voor de geest te halen, in de hoop dat iets van het gevaar zou doordringen tot de anderen. Maar die nauwkeurigheid maakte dat hij bijna bezwijmde. Als laatste hief hij de dolk op en liet zien hoe hij die uit het oog van een gedode Slachter had getrokken. De dolk die van zijn vader was geweest.

Uitgeput bleef hij op zijn knieën zitten, het verslag was gedaan.

Even later werd hij opgetild door de twee jongens, die met hem tussen hen in de vergaderruimte verlieten. Hij was leeg, al zijn bezorgdheid en verdriet hadden hem verlaten. Hij merkte nauwelijks dat hij in de hangmat werd geholpen.

4. Naamgeving

Hij herstelde snel en leerde de taal van zijn nieuwe vrienden verstaan. Het bleken broers, zonen van de grote hoofdman. Caribi was hun oudere zuster. Ze was meestal op jacht met enkele even manhaftige vriendinnen. Hij verhuisde van de gastvrije tante van de jongens naar hun grote erf met verscheidene huizen en huisjes. Tot zijn vreugde werd hij opgenomen in het gezin. De ervaring was overweldigend, nog nooit had hij zich ergens zo thuis gevoeld.

De jongens sliepen met nog een klein broertje in een eigen slaaphuis. Omdat hij zijn naam niet kon zeggen werd hij Pijljongen genoemd.

Op een dag dat ze met enkele andere jongens op het balkon bij de sjamaan zaten om les te krijgen in de kruidenleer, vroeg de oudste: 'Sjamaan, wordt het niet tijd dat onze nieuwe broer een echte naam krijgt?'

De oude man glimlachte. 'Als jij het zegt is het inderdaad tijd.' Hij keek de jongens guitig aan. 'Volgens mij hebben jullie al een naam bedacht.'

De jongens keken elkaar verlegen aan.

'Dat kunnen wij toch niet doen, sjamaan? U alleen kunt toch iemand zijn naam geven?'

'Jawel, maar ik hoef hem niet zelf te bedenken.' De sjamaan ging verzitten. 'Haal eens wat water uit de rivier. De grootste kruik.'

Een van de jongens snelde weg met de kruik op zijn hoofd.

'Onze vader en moeder vinden het goed om Pijljongen als zoon aan te nemen, sjamaan,' mengde de jongste zich in het gesprek.

'Hoe weet je dat?'

'Ik heb het hen gevraagd, sjamaan.'

De oude man lachte. 'Zie je, zo eenvoudig gaat dat. Ja, geef het water maar.'

De waterhaler gaf de kruik aan en ging tussen zijn vrienden zitten.

De sjamaan stond op.

'Fluister de naam die jullie hebben bedacht in mijn oor,' beval hij. 'Maar zo zachtjes dat de geesten hem niet kunnen horen.' Tegelijk begon hij een ratel rond te draaien.

De oudste jongen voldeed aan zijn verzoek en ging weer zitten. De sjamaan legde de ratel weg en wenkte dat Pijljongen voor hem moest staan.

Vanuit een mand strooide hij bladeren en bloemen in een kalebas, goot er water en olie bij en roerde zorgvuldig.

‘U wist dat we het vandaag zouden vragen,’ zei de oudste verrast. ‘U heeft alles al klaar gezet.’

De sjamaan knikte. ‘Ik heb vanochtend de kruiden uit het bos gehaald. Het is de juiste tijd om Pijljongen zijn naam te geven. Dat wist ik en dat wisten jullie.’

Hij wenkte dat alle jongens om Pijljongen heen moesten gaan staan.

‘Het oude ben je onderweg kwijtgeraakt, Pijljongen,’ begon de sjamaan. ‘Je stam, je voorouders, je verwanten, je verleden, je stem en je naam. Alleen het verdriet bleef.’ Vanuit een kruik goot hij verdunde cassavedrank over hem heen en mompelde onverstaanbare woorden. Met enkele twijgies streek hij de jongen af. Hij wees een van zijn vrienden aan. ‘Nu jij. Voor-kant, zijkant, achterkant en andere zijkant. Jullie allemaal.’

Onder de indruk deden alle jongens de sjamaan na, die de hele tijd bleef mompelen. Opeens pakte hij de ratel en rende als een bezetene rond het groepje jongens, onder oorverdovend lawaai. Hij begon te schreeuwen en nog harder te ratelen. ‘Haal vuur!’ schreeuwde hij naar de mannen en vrouwen die geschrokken op zijn lawaai afkwamen. ‘Haal takken! Maak een kring van vuur!’ Meer mensen kwamen naderbij. In enkele ogenblikken groeide er een cirkel van vuur en rook rond het groepje geschrokken jongens. De sjamaan bleef rondjes rennen en schreeuwen. Hij struikelde en viel languit in het stof.

De hoofdman was als uit het niets verschenen en hielp hem overeind. De menigte groeide aan tot vrijwel het hele dorp rond het verbijsterde groepje heen stond. De sjamaan stond tegen hem aangeleund, zijn hoofd hing voorover. Niemand kon horen wat hij hem vertelde, maar dat het niet veel goeds betrof konden de omstanders zien aan de houding van de hoofdman. Hij verstrakte en strekte zich uit, zijn vuist wit om de ceremoniële speer geklemd.

Pijljongen wenste dat hij in de grond kon zinken. Er was iets ergs aan de hand en het had met hem te maken. Hij had geen stam en geen voorouders meer, misschien kon hij daarom toch niet opgenomen worden. Angst kroop omhoog en verkilde hem tot hij geen spier meer kon bewegen. Een slaafgeest van de Slachters had hem gevonden, dat kon niet anders, en

hield hem in zijn greep. Deze stam zou hem verstoten of doden.

Hij begon te beven, hij wilde zo graag blijven, bij de sjamaan en zijn twee vrienden en hun zuster. Hij wilde wegrennen, maar zijn benen weigerden hem te gehoorzamen.

Tot zijn verbijstering draaiden de hoofdlieden en Oudsten zich om en liepen in de richting van de tempel, de sjamaan in hun midden. Er was iets anders aan de hand, het ging blijkbaar niet om hem. Maar hij had nog steeds geen naam.

Tegelijk met die gedachte keerde de sjamaan zich om en kwam terug. De anderen hielden stil en bleven zwijgend kijken.

De sjamaan pakte de klaarstaande kom met het mengsel van geurige olie en bloemen en smeerde Pijljongen er haastig mee in.

‘Quetzl is je nieuwe naam, jongen, Quetzl zal je heten tot je dood. Quetzl betekent Pijl die verstomde, woorden uit onze heilige taal, jongen. Zeg me na in je geest.’

Quetzl zal ik heten van nu tot aan mijn dood, sjamaan.

‘Mooi. Ik ga nu met de Oudsten en de voorouders spreken, Quetzl. Een slaafgeest heeft je gevolgd vanaf je oude dorp en we moeten weten welk gevaar dat voor ons betekent. Je mag je vijf dagen niet wassen.’

Quetzl.

In gedachten sprak hij zijn naam een paar keer uit. De pijl die hem stemloos had gemaakt was zijn naam geworden. Hij wist niet zeker of hij daar blij over moest zijn. Opgelucht was hij wel, want doordat de stam hem een naam had gegeven was hij volledig opgenomen. Zijn twee vrienden waren nu zijn broers geworden en Caribi zijn zuster. Hij liet zijn hoofd hangen. Zijn naamgeving had haar tegelijk onbereikbaar gemaakt. Een broer mocht niet met zijn zuster man en vrouw worden.

Hij zag aan de voeten die in zijn blikveld kwamen dat Caribi op hem af kwam. Hij hief zijn hoofd en keek haar recht in de koele ogen. Ze omhelsde hem afstandelijk en gaf hem iets dat in een lapje verpakt was. Hij gloeide van haar aanraking en staarde ongemakkelijk naar het zware presentje in zijn hand.

‘Nu, pak je het nog uit?’

Met trillende vingers opende hij het tot een buideltje geknoopte doekje. Als een vuistgroot ei in een nest lag er een gladde, geelgrijze steen.

Fijne gouden lijntjes glinsterden in het zonlicht. Hij zoog zijn adem in en keek haar overdonderd aan. Haar ogen verzachtten, zelfs haar strenge mond glimlachte.

‘Je bent nu mijn broer, Quetzl. Je mag niet meer naar me kijken zoals een jongen naar een meisje kijkt uit een andere familie. Je mag me wel geheimen leren van het jagen, als je tenminste beter bent dan ik. De andere jagers houden van alles voor me verborgen.’

Hij knikte, zonder zijn ogen van de steen af te kunnen houden.

‘Vind je hem mooi?’

Haar vraag bracht een glimlach op zijn gezicht en hij keek haar aan. In haar ogen las hij onzekerheid.

Ja, zei hij in zijn geest. Hij is prachtig. Waar heb je die gevonden? Ik heb nog nooit zo'n steen gezien.

‘Ik heb hem gevonden op een grindbank vlak bij de sula waar we niet verder kunnen kanoën. We leggen er onze kano's neer als we hogerop gaan jagen.’ Haar stem klonk gretig. Hij luisterde aandachtig, een warm gevoel kwam in zijn buik en borst. Caribi vond het blijkbaar fijn om hem haar verhaal te vertellen.

‘Ik zie dat je er blij mee bent.’ Ze omhelsde hem opnieuw, met meer warmte deze keer. Haar tepels tegen zijn borst zonden rillingen langs zijn rug tot in zijn kruis.

‘E è,’ zei ze pinnig en schudde haar hoofd. Het bloed steeg naar zijn hoofd: ze had het vast gemerkt.

‘Het is echt goud dat je ziet glinsteren,’ zei ze, griste de steen uit zijn hand en volgde de fijne lijntjes met een spitse vinger. ‘Ik heb gezocht of er meer van zulke stenen lagen, maar dit was de enige. Het is een geschenk van de rivier aan jou, denk ik.’

Ze aarzelde en wendde haar ogen af. ‘Ik... ik heb hem al een tijd geleden gevonden. Pas vanochtend wist ik dat de rivier jouw komst had voorzien en mij de steen heeft laten vinden. Ik moest hem aan jou geven.’

Haar relaas zond andere rillingen langs zijn rug, koudere. De rivier had geweten dat hij zou komen en haar een steen gegeven. Maar de sjamaan had daarnet ontdekt dat een boze slaafgeest hem had gevolgd. Als de geest gehoorzaam was aan de sjamaan van de Slachters, liep de stad een enorm gevaar.

Hij zocht met zijn ogen het hoge dak van de vergaderruimte achter de palissade, waar de Oudsten zaten te overleggen.

Ik heb jullie in gevaar gebracht.

Caribi keek hem laatdunkend aan.

‘We weten al veel langer dat we gezocht worden, hoor. Daar hebben we echt geen weesjongen met een pijl door zijn strot voor nodig. Wij jagers zijn altijd in het woud, wij zijn de ogen en oren van de stam.’

Zijn nieuwe broers kwamen bij hen staan.

‘Onze stam is lang gelden gevlucht vanuit een stad in de bergen, waar we hoog in aanzien stonden,’ ging Arowak verder.

‘De Oudsten zijn de laatsten van de gevluchten die nog leven,’ vulde Trio aan. ‘Zij waren toen kinderen.’

Voor wie zijn jullie dan gevlucht?

Caribi schudde haar hoofd ongeduldig. ‘Je moet wij zeggen, oen. Je bent nu van onze stam, die daardoor ook jouw stam is geworden. Ons volk is gevlucht omdat wij...’ Ze stootte Arowak aan. ‘Vertel jij het maar, jij hebt onze geschiedenis geleerd.’

‘Jij ook.’

‘Ja, maar ik was een kind toen. Ik heb niet zo’n goed hoofd voor... voor oude verhalen.’

Quetzl herkende hoe haar lichaam gespannen stond, zoals hij zichzelf ervoer op het moment van zien van een prooi.

Arowak keek haar glimlachend aan en knikte. ‘Ja, dat is zo, Caribi. Jij bent een jageres en wij er zijn trots op dat wij jouw broers zijn.’ Trio beaamde dat enthousiast.

Quetzl hield de steen omhoog. *De rivier heeft tot je gesproken. Dan is hij je goed gezind.*

Caribi ontspande zich wat.

‘Ik ga nu.’ Ze stapte opzij. Haar kalme passen werden sneller en sneller tot ze rennend uit het zicht verdween.

‘Ze is vast verliefd op je,’ grijnsde Trio. ‘Ze doet anders nooit zo. Wat een mooie steen heb je gekregen. O, er zit goud in. Ik wist niet dat het hier ook te vinden was.’

‘Die steen komt uit de bergen, domkop. Hier is geen goud en de rotsen van de sula zijn van heel andere steen.’

Trio gaf Arowak een duw. 'Noem me geen domkop als ik iets niet weet,' zei hij verbolgen. 'Hoe kan ik alles weten? Ik weet nog maar zo'n klein beetje...' Met een plotselinge lach hield hij zijn pink omhoog en zette zijn elleboog tegen zijn onderbuik met zijn onderarm omhoog, '...terwijl er nog zo'n veel te leren valt.' Giechelend rende hij weg, net voor de schopende voet van zijn broer uit.

Quetzl keek hem na. Trio wist van alles een grap te maken. Maar hij zag zelf nergens de humor van in. Was Trio zo'n leeghoofd dat hij het gevaar van die slaafgeest niet zag? Hij schudde zijn hoofd. Nee, Trio was niet dom. Er was wat anders. Ze wisten iets. Het was heel belangrijk, want ze waren er niet bang door. Hij moest het ook weten. Want hij was wel bang.

Waarvoor is... ons volk toen gevluht?

'Dat is een heel verhaal, broer.'

Vertel het me.

'Kom mee,' zei Arowak, 'we gaan bij de rivier zitten, dan zal ik je vertellen hoe en waarom ons volk hier is gaan wonen.'

Quetzl liep hem achterna en trok hem aan zijn arm.

Ik wil graag eerst weten waarom jullie niet bang zijn.

'Wat wil je toch? Dat zit in het verhaal.'

Maar wat is het?

Arowak draaide zich om. Quetzl zag er echt ongerust uit.

'Goed dan. Wij hebben een profetie dat we een Mond van de Aarde moeten open maken, waardoor alle kwaad verdwijnt.'